- Ориентационен развоен скрининг во секојдневното работење на превентивните тимови од регионот и улогата на патронажната сслужба

Проф.Др.Гордана Панова

ФМН-ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ-ШТИП

❖ РАЗВОЕН СКРИНИНГ

- ❖Развојниот скрининг е наменет за секојдневното работење на превентивните тимови.
- ❖Временските интервали одговараат на времето (возраста на задолжителните систематски прегледи на доенчињата и малите деца).
- ❖ Скринингот е составен од основни показатели на нормален развој и некои знаци на отстспување во развојот за соодветна возраст на детето,направен е по личен избор на презентерот.

- **РАЗВОЕН СКРИНИНГ**
- Представува акцесорен елемент

во проверката на очекуваните постигнувања на детето

во одредена возраст.

- Основната цел е грубо да ги селектира суспектните деца во отстапување во развојот,односно оние деца кои бараат понатамошна медицинска,психолошка или дефектолошка помош.

1-ви месец

ПОКАЗАТЕЛИ НА НОРМАЛЕН РАЗВОЈ

- Спонатано смеење
- На звук ја менува активноста, на светло трепка
- Дланки стегнати
- Предмет ставен на дланка цврсто го држи
- Нозете собрани кога се придржува под пазуви
- Општа положба на флексија
- Симетрија на изгледот и пасивни движења на екстремитетите

ЗНАЦИ ЗА ОТСТАПУВАЊЕ ВО РАЗВОЈОТ

- Изразено млитаво или круто,
- Главата наведната постојано на една страна,
- Намуртен израз на лицето,
- Необичен изглед,
- Невообичаено голем или мал обем на главата во однос на телесната тежина,
- Брзо движење на јазикот и мљацкање.

во 3-ти месец од животот

ПОКАЗАТЕЛИ НА НОРМАЛНИОТ РАЗВОЈ

-Воспоставува контакт со насмевка и гукање,

- Се врти и реаѓира на говорот околу него,
- Манифестира радост на пријатни емоции,
- Со движење на очите и главата ги фиксира и најситните предмети околу него,
- Постојано си ги гледа и разгледува рацете,
- Дланките му се отворени а

знае и да држе предмети,

Леже на стомакот и се

потпира на подлактиците,

Може да ја држе главата во

исправена положба,

- Се јавуувааат и некои
- примитивни рефлекси.

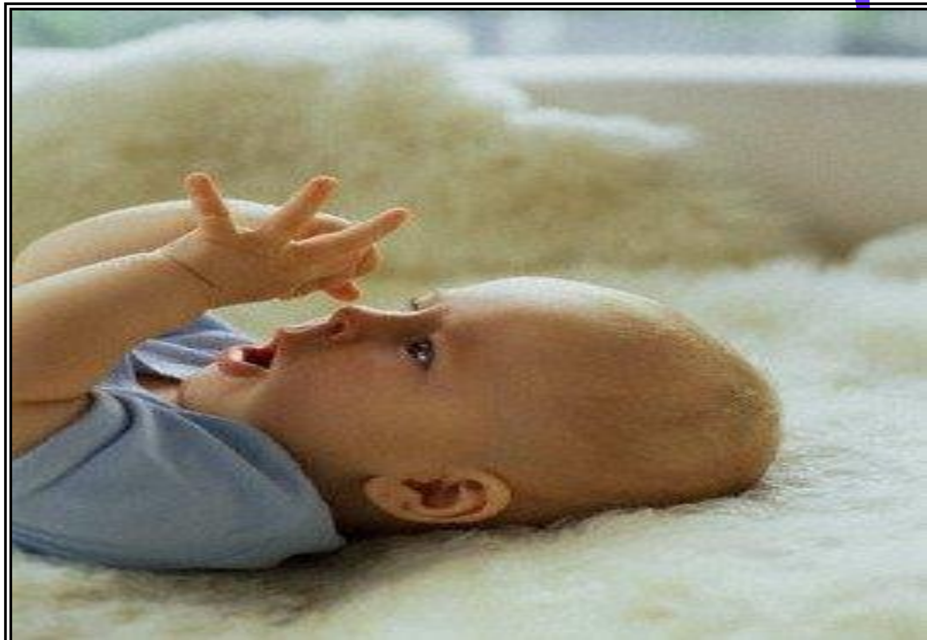

во 3-ти месец од животот

ЗНАЦИ ЗА ОТСТАПУВАЊЕ ВО РАЗВОЈОТ

- Спие и зема храна без ред и тешко заспива,
- Му изостанува реакција на звук и светло,
- Му изостанува насмевка и гукање,и слободно мафтање на рацете,
- Симптоми на тага и страв,
- Без причини се затресува.

Во 6-месец од животот
ПОКАЗАТЕЛИ НА НОРМАЛНИОТ РА

- Детето гука повторувајки слогови (брбори,ма-ма,та,та,ба-ба),
- Ја разликува својата мајка од другите Во домот,
- Го одредува правецот на звукот,
- Фиксира со двете очи и следи во лак од 180*
- Рацете му се сосема отворени,
- Пренесува предмети од рака на рака,
- Може да лежи на стомак,и се потпира на испружени раце,може и да се превртува на грб,
- Во исправена положба може да ја носи сопствената тежина и се одбива од подлогата,
- Може да седе со поддршка.

Во 6-месец од животот

ЗНАЦИ ЗА ОТСТАПУВАЊЕ ВО РАЗВОЈОТ

- Асиметрична положба на телото,
- Палецот е свиткан кон дланката,
- Незаинтересирано или претерано раздразливо.
- Мимиките се отсутни,погледот му е празен,
- Движењата му се спори,ретки и некомплетни,
- Вниманието му е наполно згаснато,
- Не покажува голем интерес кон звучни и светлечки играчки.

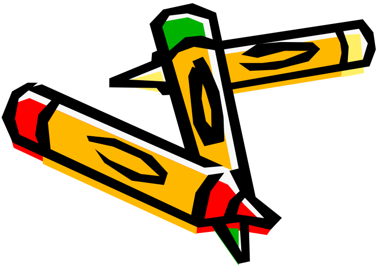

Во 9-месец од животот

ПОКАЗАТЕЛИ НА НОРМАЛНИОТ РАЗВОЈ

- Се обрака и реагира на своето име,
- Имитира звуци,
- Игра игри(криенка).
- Реагира на познати зборови,
- За прв пат се појавува и збор со значење,
- Може да игра со предмети, удирајќи ги,
- Фаќа со палецот и показалецот,
- Може да седе самостално,
- Стои со придржување,
- Ползи,Може да се тркала.

- **Во 9-месец од животот**
- **ЗНАЦИ ЗА ОТСТАПУВАЊЕ ВО РАЗВОЈОТ**
- Шаките постојано се затворени
- Неспретно и грубо ги фаќа предеметите
- Исправено не цупка со нозете
- Ги притиска очите со раце
- Страбизам

- 12-ти месец

ПОКАЗАТЕЛИ НА НОРМАЛНИОТ РАЗВОЈ

- На барање ја подава играчката
- Имитира одредени движења и
- гестови (па-па, кашлање и сл.)
- Вокализира еден до три збора со
- значење
- Детето се весели во играта со
- родителите
- Играчки со средна големина ги гледа на 3 метри
- Се исправа само придржувајќи се за предмет

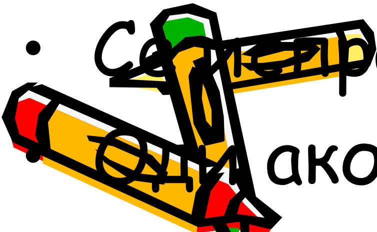

- Оди ако се придржува за една или ги прави првите чекори

- 12-ти месец
- ЗНАЦИ ЗА ОТСТАПУВАЊЕ ВО РАЗВОЈОТ
- Ја криви главата кога фиксира предмет
- Рамнодушно е кон слаби звуци и музика
- Незаинтересирано за лицата од околината
- Не реагира кога мајката ќе се оддалечи

- 18-ти месец

ПОКАЗАТЕЛИ НА НОРМАЛНИОТРАЗВОЈ

- Извршува прости вербални наредби
- Ги имитира возрасните
- Манифестира љубомора
- Зборува осум и повеќе збора со значење
- Оди доста сигурно
- Се качува и симнува по скали со помош
- Оди бочно и назадечки
- Фрла и со нога турка топка

18-ти месец

ЗНАЦИ ЗА ОТСТАПУВАЊЕ ВО РАЗВОЈОТ

- Зголемено лачење на плунка
- Предметите не ги истражува, ги става во уста
- Има проблеми со спиењето
- Без причина се смее или се плаши
- Не зборува
- Не оди

- 24-ти месец
- ПОКАЗАТЕЛИ НА НОРМАЛНИОТ РАЗВОЈ
- Пие само од чаша
- Се обидува да јаде само
- Заинтересирано е за врсниците
- Покажува очи, нос и уста
- (делови од тело)
- Разбира забрани
- Почнува да согледува опасности
- Трча
- Составува реченица од најмалку два збора со значење
-

- 24-ти месец
- ЗНАЦИ ЗА ОТСТАПУВАЊЕ ВО РАЗВОЈОТ
- Невешто фаќа
- Треперење на рацете
- Само се повредува, неосетливо на болка
- Говор дефицитарен
- Стереотипии
- Моменти на отсутност
- Тешко оди, некоординирано, често паѓа

Денверски развоен тест

- Наменет за сите педијатри, доктори, медицински сестри и патронажна служба.
- На брз и едноставен начин служи како потсетник во секојдневната работа при следењето на развојот на сите деца со посебен акцент на деца родени со ризик и рано откривање на деца со пречки во развојот

Принцип на работа

1. Проѕирен пластичен линијар се става во вертикална линија на одредена хронолошка старост на детето, така да се поврзуваат 4 основни сфери на развојот на детето (груба и фина моторика, говорна и лично-социјална сфера)
2. Во секоја сфера, постепено се утврдува нормалниот развој т.е. отстапувањата од нормалниот развој
3. За отстапување од нормалниот развој се смета неизвршување на задачата во одредена сфера од развојот и во одредена хронолошка старост на детето
4. Неизвршена задача е кога детето не го исполнува условот до десната граница на истата која означува возраст во која 90 % од просечната детска популација може да го изврши условот на задачата

Денверски развоен тест

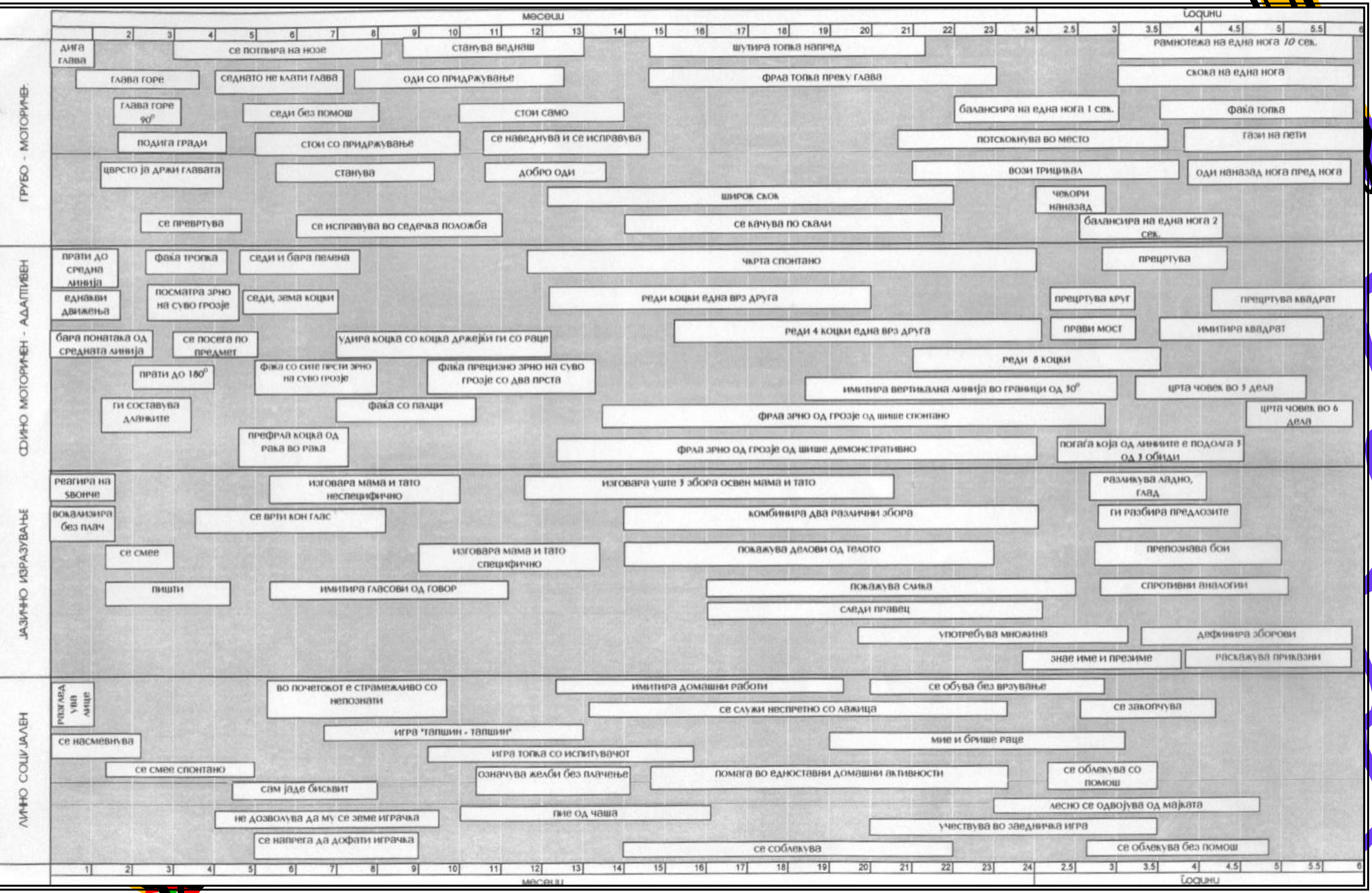

ЕВИДЕНТИРАНИ ДЕЦА РОДЕНИ СО ФАКТОР НА РИЗИК
ВО ПЕРИОД ОД __________ ДО ________

	град	село	вкупно
Евидентирани новородени			

	град	село	вкупно
Евидентирани деца родени со ризик			

	место на живеење	Скопје	друг град
Породени во болница во место на живеење, Скопје или друг град (наведи место и број на деца)			

Дистрибуција на ризичните фактори по дијагноза	Број на евидентирани
1. Недоносено <32 гестациска недела	
2. Недоносено 33-36 гестациска недела	
3. Родилна тежина <гр.	
4. Хипотрофично новородено (SGA), родилна тежина < 10 перцентили	
5. Родилна асфиксија/ HIC 2 и 3 степен	
6. Интракранијално крварење, 2, 3, 4 степен	
7. Сепса неонатална (менингитис)	
8. Неонатална жолтица (патолошка) / ETR	
9. Конгенитални аномалии	
10. Деца испишани од Единица за интензивна нега и терапија	
11. Дете од високоризична бременост	
- тешки перинатални инфекции	
- алкохолна фетопатија	
- гестациски дијабет	
- апстиненцијален синдром	
- невролошки проблеми	
- тешки хронични заболувања кај мајката	
12. Деца за адопција	
13. Деца родени во домашни услови	

ЈЗУ Здравствен Дом ______________________________________

Одговорно лице (раководител, лице за контакт) ____________________

Име и презиме ____

Телефон / Факс / e-mail ___________________________________

БЛАГОДАРАМ НА ВНИМАНИЕТО